

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2005

Kulutustutkimuksen seura pyrki vuoden 2005 aikana edistämään kulutustutkijoiden verkottumista ja tarjoamaan foorumeja eri tieteenalojen raja-aidat ylittävään tutkimuskeskusteluun. Erityisesti seminaarit ja verkkojulkaisu ja seuran kotisivut toimivat tieteellisen tutkimuksen tekijöiden ja heidän välisen kommunikoinnin edistäjinä. Tämän lisäksi seura pyrki omalta osaltaan herättämään kulutustutkimukseen liittyvää yhteiskunnallista keskustelua. Tästä tarpeesta nousi teema kevään keskustelutilaisuus.

KULUTUSTUTKIJOIDEN JA TIEDON KÄYTTÄJIEN TAPAAMISET

Keväällä 18.04.2005 järjestettiin keskustelutilaisuus teemalla "Kuluttajat, hyvinvointi ja politiikka", jossa painopisteenä oli kulutustutkimuksen merkitys yhteiskunnassamme. Seminaarin avasi professori Visa Heinonen. Alustajina seminaarissa toimivat pääjohtaja Raimo Väyrynen Suomen Akatemiasta, kansanedustaja Astrid Thors Eduskunnasta, dosentti Keijo Rahkonen Helsingin yliopistosta sekä tutkimusprofessori Mika Pantzar Kuluttajatutkimuskeskuksesta. Tilaisuudessa pohdittiin kulutuskysymyksiä politiikan, verkostoitumisen ja yhteistyön näkökulmista sekä näistä nousevia haasteita kulutuksen ja kuluttajien tutkimukseen. Alustukset herättivät vilkasta keskustelua seminaarin päätteeksi.

Perinteinen kulutustutkimuksen syysseminaari, "Kulutustutkimus.nyt", järjestettiin 10.11.2005 Tilastokeskuksessa. Tilaisuuden aluksi professori Liisa Uusitalo jäseni kulutustutkimuksen viimeaikaista muutoskehitystä ja erityisesti luovan kulutuksen ominaispiirteitä ja ilmenemistä. Tämän jälkeen esiteltiin neljä viime vuoden aikana ilmestynyttä väitöskirjaa kulutustutkimuksen piiristä: Kaarina Kilpiön Kulutuksen sävel, Tanja Kotron Hobbyist Knowing, Pasi Mäenpään Narkissos kaupungissa ja Anu Valtosen Rethinking freetime. Minttu Lampinen oli valitettavasti estynyt esittelemään tutkimustaan Users of New Technology. Väitöskirjaparaati sai osakseen mielenkiintoa ja herätti keskustelua kulutustutkimuksen laajuudesta ja poikkitieteellisyydestä. Seuraavaksi Juha Nurmela Tilastokeskuksesta esitteli vuoden 2006 Kulutustutki-

musta ja sen tämän hetken vaiheita. Hän toi myös esille, miten Tilastokeskuksen tietokannat voivat monella tapaa edesauttaa kulutustutkijoiden työtä.

Seminaaria jatkettiin workshop-työskentelyllä, joissa ajankohtaista suomalaisen kulutustutkimuksen satoa esiteltiin ja kommentoitiin seuraavien aihealuiden puitteissa: (1) Tilastollinen kulutustutkimus – historiaa, nykysuuntauksia, tulevaisuutta, (2) Kulutusyhteiskunnan muutos, (3) Kuluttajakansalaiset ruokajärjestelmässä, (4) Kulutuksen ympäristöt ja ympäristöjen kulutus ja (5) Uusi palvelutalous.

Työryhmissä kuultiin mielenkiintoisia alustuksia, jotka virittivät aktiivista keskustelua ja mielipiteenvaihtoa. Kokonaisuudessaan seminaaripäivä oli jälleen varsin antoisa ja palaute oli positiivista. Osallistujamäärä, kaiken kaikkiaan 72 henkilöä, ylitti kirkkaasti tavoitteeksi asetetun. Runsas osallistujajoukko ja vilkas keskustelu kertovat paitsi seminaaripäivän onnistumisesta niin myös Kulutustutkimuksen seuran toiminnan tarpeellisuudesta. Tarve tieteenalojen ja yliopistoyksiköiden raja-aidat ylittävälle tutkimusten esittämisen ja niistä keskustelemisen foorumille on ilmeinen.

TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA

Seura on hoitanut tiedotustoimintaa lähinnä jäsenille suunnatuilla sähköisillä tiedotteilla sekä omien nettisivujensa kautta. Seminaarien yhteydessä on tiedotusta hoidettu laajemminkin yhteistyössä Kuluttajatutkimuskeskuksen kanssa. Jäsentiedotteita on vuoden aikana lähetetty 2 kappaletta.

Seuran sähköinen verkkolehti, joka kantaa nimeään syysseminaarin mukaisesti, Kulutustutkimus.nyt, ilmestyi ensimmäisen kerran vuoden alussa. Lehden on tarkoitus ilmestyä jatkossakin seuran nettisivuilla 1–2 kertaa vuodessa.

JÄSENHANKINTA JA SEURAN TALOUS

Vuoden 2005 lopussa seuran jäsenmäärä oli 57. Jäsenistä suurin osa on edelleen henkilöjäseniä, kannatusjäseniä seuralla on tällä hetkellä kolme. Jäsentavoite, 100 jäsentä, ei tullut vielä saavutetuksi, mutta sitä kohden on taas entistä helpompi jatkaa.

Seuran talous on ollut koko vuoden vakaalla pohjalla. Valtaosa seuran toiminnasta rahoitetaan jäsenmaksuilla, myös tapahtumakohtaisesti yhteistyö-

kumppanit ovat osallistuneet kuluihin tarjoamalla tilat kokouksille ja seminaarille.

HALLITUKSEN TYÖSKENTELY

Kulutustutkimuksen seuran hallitus kokousti vuoden 2005 aikana kahdeksan kertaa (24.1., 18.02., 18.4., 17.05., 09.06., 12.09., 10.11. ja 16.12.). Hallituksen kokouksissa vuoden aikana ajankohtaisiksi haasteiksi nousi ensinnäkin tarpeet ja mahdollisuudet tuoda esiin ja korostaa kulutustutkimuksen yhteiskunnallista relevanssia niin politiikan kuin talouselämän saralla. Tähän teemaan liittyi seuran keväällä järjestämä keskustelutilaisuus. Toiseksi ajankohtaiseksi haasteeksi nousi tarve rakentaa mittava tieteellinen kulutustutkimuksen hanke. Kulutustutkimuksen seura käynnisti suunnittelutyön tiedeidenväliset raja-aidat ylittävän mittavan Kulutuksen käytäntöjä ja -kulttuureja tarkastelevan tutkimusohjelman rakentamiseksi käynnistyi vuoden 2005 aikana.

Seura haki edellisvuonna Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenyyttä, mutta sitä ei vielä myönnetty, uusi hakemus jätettiin vuoden lopussa.

Kulutustutkimuksen seuran vuoden 2005 toimintaa leimasi jäsenmäärän positiivinen kehitys ja jäsenten aktiivinen osallistuminen erityisesti syysseminaarissa. Jo perinteiseksi muodostuneen seminaaritoiminnan ohella seuran toiminta monipuolistui käsittämään myös verkkojulkaisun tuottamisen. Lisäksi jäseniä lähestyttiin tiedotteilla entistä ahkerammin ja myös kotisivut toimivat entistä vilkkaammin tiedotusfoorumina. Vuoden 2005 toiminta ja sen tuloksellisuus osoittavat, että kulutustutkimuksen seura on selvästi saavuttanut arvostetun ja vakiintuneen aseman kulutuksen tutkijoiden ja tiedontarvitsijoiden välisenä kohtauspaikkana.